

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ሂሩት መለሠ

ታፈሰ ይርጋ

በላቸው አንሺሶ

አልማው ወሌ

አመልካች፡- አቶ ወልደዮሐንስ ሀብትየስ - ቀረቡ

ተጠሪ፡- ወ/ሮ ያምሮት ሸዋረጋ - ቀረቡ

መዝገቡ ተመርምሮ ቀጥሎ የተመለከተው ፍርድ ተሰጥቷል።

ፍ ር ድ

ይህ ጉዳይ የፍርድ አፈፃፀምን የሚመለከት ሲሆን የአሁን አመልካች አቶ ተክሉ በቀለ በተባሉ ግለሰብ ላይ በፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ባቀረቡት ክስ የሚች ወ/ሮ አልፍነሽ በቀለ የሕግ ባል ነኝ። ሚች ባለቤቱ በሕይወት እያለች ሁለት ልጆችን የወለድን ሲሆን በአዲስ አበባ ከተማ በወረዳ 19 ቀበሌ 58 ክልል ባለቤቱ ከባንክ ገንዘብ ተበድራ ቤት ሠርታለች። ይህም ቤት የሚችና የእኔ የጋራ ቤት ሲሆን ተከላሽ ምንም መብት ሳይኖራቸው ቤቱን ይዘው የሚገኙ ስለሆነ ለቀው እንዲያስረክቡኝና ኪራይም እንዲከፍሉኝ ይወስንልኝ በማለት ጠይቀው ፍ/ቤቱም ግራ ቀኝን አከራክሮ ከሚሸም ተከላሽም የሚች ባል እንደነበሩ ተረጋግጧል ካለ በኋላ የቤቱ ግማሽ የሚስት ድርሻ ሆኖ ቀሪውን ግማሹን ደግሞ ሁለቱ የሚች ባሎች ድርሻቸው ስለሆነ በዚህ መሠረት ከሚሸ የቤቱን ¼ኛው ይገባቸዋል በማለት ውሳኔ ሰጥቷል።

ይህ ውሳኔም በይግባኝ ሰሚ ፍ/ቤት እንደፀና ከመዝገቡ መረዳት ይቻላል።

ከዚህ በኋላም አመልካች አፈፃፀም ቀጥለው በክርክሩ ሂደት የፍርድ ባለእዳ የነበሩት አቶ ተክሉ በቀለ በመሞታቸው ምክንያት ባለቤታቸው የሆኑት የአሁን ተጠሪ በፍርድ ባለእዳነት ተመዝግበው አፈፃፀሙን የያዘው የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት ፍርዱን በምን መልኩ ማስፈፀም እንዳለበት ፍርዱን ለሰጠው ችሎት ማብራሪያ ጠይቆ የቤቱ ወቅታዊ የገበያ ዋጋ ¼ኛው ለፍርድ ባለመብቱ በመክፈል በዚህ መልኩ ፍርዱ እንዲፈፀም በማለት መልስ ሰጥቷል።

የፍርድ አፈፃፀሙን የያዘው ችሎትም በአዲስ አበባ ከተማ የሚገኙ ቤቶችን የቤት የገበያ ግምት የሚሰጠው የሚመለከተው የአስተዳደር ክፍል ሲሆን በዚህ መሠረትም የፍርድ አፈፃፀም መምሪያ ከዚህ አካል ግምቱን አስቀርቦ የባለመብትን ድርሻ ¼ ከባለእዳዎች ላይ ከሚያስከፍል ውጭ ውሳኔውን ከሰጠው ፍ/ቤትና በይግባኝ ሰሚው ፍ/ቤት እንዲፈፀም ከተሰጠው ትእዛዝ በመውጣት በሐራጅ ተሸጦ ለባለመብት እንዲከፈላቸው የሚያደርግበት ሥርዓት ስለሌለ የፍርድ ባለመብት በዚህ መልኩ እንዲፈፀምላቸው ያቀረቡት አቤቱታ ተቀባይነት ስለሌለው በፍርድ አፈፃፀም በኩል የተየዘውን ድርሻቸውን ይወስዱ በማለት ትእዛዝ ሰጥቷል።

የፍርድ ባለመብት በዚህ ትእዛዝ ቅሬታ አድርገው የይግባኝ ቅሬታቸውን ለፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ያቀረቡ ሲሆን የሥር ፍ/ቤት ትእዛዝ ጉድለት የሌለው ነው በማለት ይግባኝን ሠርዟል።

የሰበር አቤቱታውም የቀረበው ይህንኑ በመቃወም ሲሆን ይህ ችሎትም አቤቱታውን መርምሮ የቤቱ ወቅታዊ ዋጋ ¼ኛው ለአመልካች ይከፈላቸው ተብሎ ፍርድ በተሰጠበት ሁኔታ የፌዴራል መ/ደ/ፍ/ቤት ከሚመለከተው አስተዳደር

ክፍል የተላከለትን ግምት መሠረት በማድረግ ፍርድ እንዲፈፀም በማለት የሰጠው የአፈፃፀም ትእዛዝ ተጠሪ ባለቤት ለሰበር ቀርቦ ሲታይ እንደሚገባው በማመኑ ተጠሪን በመጥራት ግራ ቀኙን አከራክሯል። በአጠቃላይ የክርክሩ ይዘት ከፍ ብሎ የተጠቀሰው ሲሆን የሰበር አቤቱታውም ያስቀርባል ከተባለበት ነጥብ አኳያ ተመርምሯል።

ከፍ ብሎ እንደተጠቀሰው የፌዴራል መ/ደ/ፍ/ቤት ውሳኔ የሰጠው የፍርድ ባለመብት /የአሁን አመልካች/ የቤቱን ወቅታዊ ዋጋ ¼ ሊከፈላቸው ይገባል በማለት ነው። የከተማው አስተዳደር ቤቱን አስመልክቶ የሚሰጠው የዋጋ ግምትና ወቅታዊ ዋጋ ልዩነት እንዳላቸው መገመት አያዳግትም። ስለሆነም ፍ/ቤቱ የቤቱ ወቅታዊ ዋጋ ¼ኛው ለፍርድ ባለመብቱ ሊከፍል ይገባል በማለት ውሳኔ እስከሰጠ ድረስ ወቅታዊ ዋጋውን የሚወስነው በሐራጅ በሚደረግ ሽያጭ ስለሆነ በዚህ መልኩ ፍርዱን ማስፈፀም ከውሳኔው እንደሚፈንገጥ የሚቆጠር አይሆንም።

በሌላ በኩልም በዚህ ችሎት ክርክር ሲደረግ ይህም ለክርክሩ ምክንያት የሆነው ቤት በሌላ የአፈፃፀም መዝገብ በሐራጅ እንዲሸጥ ታዞ በብር 364,000 ሐምሌ 9 ቀን 2000 ዓ.ም እንደተሸጠ ግራ ቀኙ ወገኖች ተማምነውበታል። ይህም የቤቱ ወቅታዊ ዋጋ መሆኑን የሚያሳይ ሆኖ ተገኝቷል።

ስለሆነም የፌ/መ/ደ/ፍ/ቤት የሰጠው ትእዛዝ ከፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 373 አኳያ ተገቢነት የሌለውና የሕግ ስህተት የተፈፀመበት ሆኖ ተገኝቷል።

ት ዕ ዛ ዝ

1. የፌ/መ/ደ/ፍ/ቤት በመ.ቁ. 65156 ኅዳር 27/2000 ዓ.ም የሰጠው ትእዛዝ የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤትም በመ.ቁ. 61890 በ16/7/2000 ዓ.ም የሰጠው ትእዛዝ በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 348/1/ መሠረት ተሸራል።
2. ከቤቱ ሽያጭ ላይ ለአመልካች ሊደርሳቸው የሚገባው ¼ኛ ድርሻ ብር 91.000 /ዘጠና አንድ ሺህ/ እንዲከፈላቸው ፍርዱንም የፌዴራል መ/ደ/ፍ/ቤት እንዲያስፈጽም ታዟል።
3. ግራ ቀኙ ወጭና ኪሣራ ይቻቻሉ።
4. መዝገቡ ተዘግቶ ወደ መ/ቤት ተመልሷል።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ተ.ወ